

Od petka, 7. srpnja, do četvrtka, 13. srpnja

USKORO NA TV

TELEVIZIJA POD VEDRIM NEBOM

TV kamere sele na jug/ Zajednički nastup zabave i turizma /Ljetne glazbene emisije uživo

Tijekom ljetnih mjeseci Zabavni program Hrvatske televizije nedjeljom navečer na Drugom programu emitirat će glazbeni serijal Pod vedrim nebom.

Bit će to jednosatni koncertni program, s trgova jadranskih gradova, a nastupat će poznati glazbenici sa svojim gostima, s nesvakidašnjim repertoarom njihovih želja, uzora i standarda. Ovi koncerti odsvirani uživo, uz publiku u osebnom mediteranskom ambijentu i ozračju, zacijelo će obilježiti ovo televizijsko ljeto.

Prva emisija emitirat će se iz Dubrovnika, za vrijeme trajanja Dubrovačkog ljetnog festivala, a slijede emisije iz Korčule, Hvara, Trogira, Šibenika, Zadra, Kastva, Pule i Rovinja.

Emisija iz Dubrovnika na programu je u nedjelju, 16. srpnja, a nastupit će Brešković All Stars Jazz Band, Ibrica Jusić, i drugi. Redatelj: Dalibor Sokolić. Urednik: Aleksandar Kostadinov.

PETAK

HRT I 21.00 PLACA, PJACA, TRG

Malo čakula, malo pjesme s trgova diljem Jadrana

Tijekom srpnja i kolovoza, petkom od 21 sat na Prvom programu, Zabavni program Hrvatske televizije uživo će emitirati trosatni program pod naslovom Placa, pjaca, trg, s odabranim trgova devet jadranskih gradova.

Bit će to ležerne i lepršave, otvorene zabavne emisije koje će ujedno nenametljivo vrednovati kulturne, tradicijske, prirodne i ljudske vrijednosti, a na raznolike će predstavljati i naš turizam.

Program će se odvijati na gradskom trgu koji, stvarno i simbolički, predstavlja središte života jadranskih mjesta. Na trgovima vrije uživo - susreću se ljudi, kupuje se i prodaje, pije kava, čuju se vijesti i čakule, a navečer burno živi uz pjesmu i ljetne fešte.

Dio te atmosfere prenijet će nam ova serija nizom razgovora sa zanimljivim gostima, reportažama o lokalnim i regionalnim znanim i skrivenim ljepotama, povijesnim pričama te crticama i vinjetama uz, dakako, obilje glazbe.

Kroz program će nas voditi četiri do pet voditelja, ljudi koji žive ili niz godina ljetuju u pojedinom gradu, a svoj će doprinos dati i ekipa Turističkog magazina Gospodarstvene redakcije HTV-a, koja će pojedini grad ocijeniti s turističkog aspekta (najljepši trg, ulica, balkon, najčista plaža...). Na kraju serije bit će proglašeni pobjednici u pojedinim kategorijama.

Prva emisija emitira se iz Dubrovnika. Slijede Korčula, Hvar, Trogir, Šibenik, Zadar, Kastav i Pula, a deveta emisija, završnica serije, emitirat će se iz Rovinja. Emisije serije Placa, pjaca, trg trajat će od 21 sat do ponoći, s prekidom za Dnevnik u 22.30.

Serija počinje emisijom iz Dubrovnika, s poznate Gundulićeve poljane, a kako je na programu uoči Dubrovačkih ljetnih igara, brojni će prilozima biti vezani uz ovu manifestaciju. Glazba koju ćemo čuti u raspu manijaciju. Glazba koju ćemo čuti u raspu manijaciju. Glazba koju ćemo čuti u raspu manijaciju.

Upoznat ćemo ljude koji su živa povijest i legende Igara. Čut ćemo što Dubrovčani govore o svom gradonačelniku, s ministrom turizma Pavom Župan Rusković prošetat ćemo gradom, a jedna je vinjeta posvećena poznatom slikaru Đuri Pulitiku. Slijedi još niz priča o Dubrovčanima i dubrovačkim znamenitostima, tipičnim jelima, karakterističnim riječima te brojnim drugim zanimljivostima.

Dubrovački tv-voditelji bit će Vedran Benić, Marko Rašica, Saša Kopljar, Daria Marjanović i Željka Ogresta. Redatelj je Dalibor Sokolić, producent Goran Ugrin, a autori su projekta Marija Nemčić, Velimir Đuretić, Đuro Tomljenović i Delo Hadžiseimović.

Posredstvom tv-kamera ovog ljeta i u našim domovima: Dubrovnik, Korčula, Hvar, Trogir, Rovinj, Pula...

SEKS I TEROR IZA ZATVORENIH VRATA

Što se na HRT ne smije prikazivati, zašto se cenzuriraju neki filmovi i zbog čega i estetika ružnog može biti lijepa

Prošloga su utorka u Multimedijalnom institutu, u Preradovićevoj 18, započele videoprojekcije (utorkom u 22 sata) pod nazivom Censored, Banned & Forbidden (even 3-minute clips can kill!!!). Urednik programa je Željko Luketić, filmski kritičar na Radiju 101, a donedavno i suradnik u emisijama »Fatamorgana« i kasnije »Zvezdana prašina«, u kojima je uređivao rubriku »Kult film«. Na naš upit što se ovim projekcijama želi pokazati Luketić kaže kako je cilj prikazivanje netipičnih, u nas (a često i drugdje u svijetu) marginaliziranih, cenzuriranih ili zabranjivanih filmova, kojima je tema najčešće nasilje, sadomazohizam, brutalni seks i različite druge nastranosti. Njih se često trpa pod jedan nazivnik - kult filmovi, no oni spadaju u jednu užu definiciju - trash i camp filmovi, s vrlo specifičnom estetikom. Oni mogu biti izrazito loši, ali ih se i cijeni upravo zbog toga što su takvi.

Budući je u najavi projekcija stajalo da je, između ostaloga, riječ o cenzuri na Hrvatskoj televiziji, upitali smo Željka Luketića, prije svega, za pojašnjenje toga dijela.

Ciklus videoprojekcija u Multimedijalnom institutu zapravo je neovisan o dogadanjima na HRT-u, no veza ipak postoji u samom redoslijedu prikazivanja. Ova prva tema svakako je povezana s recentnim događajima na HRT-u. Ti filmovi, naime, spadaju u »vrh« estetike trasha i oni su trebali biti prikazivani na kraju ciklusa videoprojekcija kada bi se ljudi, gledajući slabije filmove te produkcije, već malo privikli na tu vrstu estetike, na ono što se u tim filmovima pokazuje i na koji se to sve način može doživljavati. I onda smo zbog događaja na HRT-u jednostavno odmah skupili upravo te filmove koji su u biti najproblematičniji i zbog kojih se to sve i dogodilo. Jedino objašnjenje bilo bi da bi se tim prizorima nasilja, nekrofilije, brutalnog seksa, sadomazohizma i slično, moglo nekoga povrijediti. No u tim filmovima je to sve doista dovedeno do takvih krajnosti da postaje - smiješno.

Koji su Vam prilozima konkretno zabranjeni?

Prilog o filmu kojega smo prvoga prikazali, »Nekromantik« (r. Jörg Buttgereit, Njemačka 1988.), u početku je bio odobren, ali je kasnije skinut. Objašnjenje je bilo otprilike takvo da se u novoj televizijskoj upravi raspravljalo o količini nasilja na malim ekranima te da ga treba smanjiti. Meni je na neki način direktno bilo rečeno da se u stvari radi o, na neki način, »političkim razlozima«, jer se u kontekstu aktualnih promjena na HRT-u sadašnji urednici boje za vlastite pozicije i ne žele ih ničime ugroziti. Tako su se doveli do te situacije da sami preventivno djeluju i ukidaju ili barem cenzuriraju stvari koje bi možda nekoga mogle razljutiti. Drugi je zabranjeni prilog bio o filmu »Bloodsucking Freaks - The Incredible Torture Show« (r. Joel M. Reed, SAD, 1976.), kojega ćemo projicirati sljedećeg utorka, a kojemu je tema malo ekstremnija praksa sadomazohizma. U njemu je bila sporna jedna ispljena ruka, ali je zbog nje cijeli prilog skinut. Meni je nakon toga ponuđena daljnja suradnja, s time da iz tjedna u tjedan svaki novi prilog prođe određenu »kontrolu« i dobije posebno odobrenje. Ja sam to odbio i više ne surađujem s Hrvatskom televizijom.

U čemu je u stvari bio cijeli smisao Vašega sporenja?

Sve se vrtilo oko moga pitanja zašto se jedna konstantna estetika koju ja zaista na novinarski način predstavljam kao relevantan događaj u filmu, u povijesti filma, a koji

AKTUALNO

I teror je dio našega življenja

Foto: Vjesnik / Ivan Šebelja

Foto: Vjesnik/ Jurica Galoic

Željko Luketić: I kić filmovi su dio filmske povijesti

je marginaliziran, do sada smjela prikazivati gledateljstvu i s time nikada prije nije bilo nikakvih problema, a sada to odjednom više ne može. Jer, ja sam u »Fatamorgani« i kasnije »Zvezdanoj prašini« surađivao od samih početaka i sve to vrijeme je u rubrici »Kult film« bilo zaista hrpa ispljenih glava i sličnih prizora i nitko nikada nije shvatio taj kontekst na drukčiji način osim onoga na koji ga se i trebalo shvatiti, a to je da je to zaista toliko loše, smiješno i ekstremno da naprosto nikoga ne može uvrijediti. To je, naime, skoro pa estetika animiranoj filmu, u smislu pretjerivanja. Riječ je, dakle, o sa-

moj estetici toga žanra. Svi su sastojci takvih filmova dotjerani do tog ekstrema da oni sami po sebi predstavljaju izražajno sredstvo. Filmovi, naime, mogu biti loši na dva načina. Prvi je ako slučajno ispadne loš, a drugi je da je namjerno loš, jer je to sama autorova estetika. No, i to je dio bogate filmske povijesti, pa zašto je ne pokazati publici?

Mislite li da je to, na neki način, pravo na informaciju?

Upravo tako. To jest neka vrsta informacije. Jer, ako nešto postoji, onda onaj koga to zanima jednostavno ima pravo saznati

sve o tome i to mu pravo nitko ne može oduzeti. Stoga im treba dati mogućnost da to i vide, i saznaju ponešto o tome. Mi smo ovim projekcijama u stvari htjeli pokazati ono najbolje od svega toga. Cijeli će program biti podijeljen prema vrstama, primjerice, talijanski underground horror ili europski erotski horror, potom ciklusi raznih režisera, kritičari zabrana prikazivanja ili cenzure u drugim zemljama i slično. Bit će tu i filmovi koje ja nazivam »izgubljenim klasicima«, a to su oni koji su u vrijeme premijere toliko »isječeni« i »popljuvani« od kritike i publike da je njihova distribucija bila vrlo kratkotrajna i ubrzo su zaboravljeni. A onda ih je nakon 10 ili 20 godina odgledao neki filmski teoretičar i proglasio ih - remek-djelom. Zašto, na kraju krajeva, ne dopustiti taj konstantni protok filmske teorije koja će i nakon desetljeća uvijek iznova vrednovati filmove?

Što je najveći problem kod prikazivanja tih filmova - prizori nasilja, krvi, seksa...?

Jedna je od definicija kult filmova ta da su to filmovi koji se bave opasnim temama kojima se drugi ne usuđuju baviti, o kojima mainstream film jednostavno odbija govoriti. Pokazalo su da je zapravo stvarna tabu tema uvijek seks, rjeđe nasilje i politika. To sam iskustvo stekao i tijekom rada na televiziji. I uvijek me je iznenadivala činjenica da je dozvoljeno prikazivanje ubijanja, različitih prizora nasilja i mučenja, ali dvoje ljudi u odnosu ljubavnog čina prikazanom eksplicitno ili ne, pod uvjetom da to nije pornografija, to uvijek izaziva obojnost.

Gdje se takvi filmovi uopće prikazuju?

SUBOTA

HRT 1 10.25

ZVJEZDANE STAZE

(Star Trek Voyager)

Ponovno ćemo gledati četvrtu sezonu kulturne i najgledanije znanstveno-fantastične serije na svijetu

Zanimljivost je Voyagera u tome što je na čelu ekipe kapetanica, za razliku od sadašnjih kapetana. Ona s ekipom i brodom Voyager kreće u potragu za odmetnicima. Nalazi ih duboko u prostranstvima svemira.

70.000 svjetlosnih godina udaljene od Zemlje. Dvije se ekipe udružuju i zajedničke se pokušavaju vratiti kući. Njihovo putovanje obiluje najrazličitijim doživljajima. Tu su pobunjenici Chakotay i njegova inženjerka, klingonska mješanka B'Elanna Torres, pilot Tom Paris, početnik Harry Kim, zbuñeni hologram i drugi... Nad svima upravlja i sve probleme sređuje kapetanica Voyagera Kathryn Janeway.

Uloge: Kate Mulgrew, Robert Beltran, Robert Duncan McNeill, Tim Russ, Garret Wang, Roxann Biggs Dawson, Robert Picardo

Urednica: Ranka Horvat

SUBOTA

HRT 2 21.00

DAMON

Nova humoristična serija u 13 epizoda / U glavnoj ulozi policajac koji se obožava maskirati

TV-SERIJE

NEDJELJA

HRT 2 12.05

DON COYOTE I SANCHO PANDA

U 13 nastavaka crtana verzija doživljava slavnog Don Quijotea

U ovoj animiranoj seriji autori producentke kuće Hanna-Barbera idu stopama velikana svjetske književnosti Miguela de Cervantesa i slijede sve karakteristične likove i sve zaplete njegova poznatog Don Quijotea. No, umjesto Quijotea s vjetrenjicama se bori don Coyote koji na vjernoj

Rosinanti i uz pomoć vrlo realističnog Sancha Pande čini nemoguće kako bi očuvao čast prekrasne mačike Dulcineje. Urednica: Vesna Sudar.

ČETVRTAK

HRT 2 17.10

NOSTROMO

(Nostromo)

Raskošna ekranizacija, prema istoimenom romanu Josepha Conrada

Serija snimljena prema istoimenom romanu Josepha Conrada u koju je uloženo mnogo truda i novca, te je ta raskošna produkcija, snimljena na originalnim lokacijama iz knjige, dostojna jednog od najboljih romana engleske književnosti u ovome stoljeću.

Charles Gould za kratkog primirja ponovno otvara rudnik srebra u Sulacu, primitivnom gradiću u Kolumbiji stiješnjen između prašume, planina i mora. Rudnik liberalima znači nova radna mjesta i prosperitet, a onima drugima izvor bogatstva i moći. No, dolazi do revolucije. Na predsjednika Ribieru izvršen je atentat. Dok sukobljene snage marširaju prema Sulacu, Gould je opsjednut spašavanjem srebra i angažira Nostroma da to učini...

Ekipa koja se sastoji od glumaca iz mnogih zemalja sudjelovala je u toj spektakularnoj i ambicioznoj produkciji s budžetom od 20 milijuna dolara. U seriji je angažirano više od 15 000 statista, izgrađeni su parobrodi i parne lokomotive za potrebe snimanja, a sašiveno je i više od 2000 kostima. Tijekom snimanja korištene su i usluge kolumbijske mornarice... Uloge: Claudio Amendola, Lothaire Blu-

- U Americi primjerice postoje kasnoćni programi na kojima zainteresirana publika može gledati trash i camp filmove. Potom su tu bila i nekad vrlo popularna Drive In kina, nastala upravo za takve projekcije, u koja su gledatelji dolazili kako bi gledali atrakciju do atrakcije. I treća su verzija, koja je i najpopularnija, a koju rabe gotovo sva artistska kina u Europi - ponoćne projekcije. Na njima neki filmovi doživje čak i desetljeće prikazivanja, kao što je slučaj s poznatim filmom »Rocky Horror Picture Show«, čije su projekcije najzad poprimile oblike svojevrsne predstave po sebi.

Kada ste već spomenuli prikazivanje u europskim zemljama, u nekima od njih cenzorski su zakoni vrlo strogi.

Velika Britanija ima možda najstrože zakone i tamo se može imati velikih problema i s mnogo benignijim filmovima. Nije rijetkost da se i najobičniji holivudski filmovi posebno »režu« za britansko tržište. S druge strane, Skandinavci su tu najliberalniji i tamo u principu s time nema problema. U Americi je još uvijek na snazi sistem rejtinga. Tamo postoje filmovi s oznakama »nije za mlade od 17 godina«. Različite zemlje, različiti zakoni. No, oni su na kraju doveli do toga da je danas tu vrstu filmova vrlo teško nabaviti u originalnim, integralnim verzijama, jer su već masu puta prekražani za različita tržišta. Kod nas nije nikada prevladavalo to »cenzorsko« raspoloženje, što se vjerojatno može pripisati i nemaru distributera te je na našoj televiziji prikazano dosta takvih filmova, primjerice cijeli ciklus Petera Greenwaya, što nije spriječilo niti prizor silovanja u kojemu sudjeluje četrdesetak ljudi. Stoga mi je još čudnije što moji prilozima nisu prošli pogotovu stoga što je u popratnim tekstovima sve objašnjeno, a ulomci su birani tako da doista nikoga nisu mogli povrijediti. Ako je i bilo nešto ekstremnije, to je svakako naglašeno u novinarskom tekstu. To su, u biti, bili fenomenološki prikazi pojedinih filmova u kontekstu cijele filmske povijesti.

Možda neki povoljniji termin emitiranja ne bi izazvao zabranu?

Jedan od argumenta za skidanje mojih priloga bio je i taj da je emisija pomaknuta na oko 22 sata i da bi to onda moglo vidjeti previše ljudi, a ne samo tzv. filmofili. No, to je apsurd, jer se u to vrijeme (pa i ranije) prikazuju mnogi drugi filmovi ili primjerice suvremene britanske serije, u kojima ima puno više i puno ozbiljnijeg nasilja, koje više ne spada čak niti u trash estetiku. Osim toga, bilo bi doista čudno da netko misli da ja, nakon toliko godina iskustva, toliko ne poznajem medije da bih u 22 sata pustio prizor eksplicitnog seksa.

Ne mislite li da takvih prizora ima već i u najbezazlednijim holivudskim filmovima?

To je točno. Danas se iz estetike trenutačnih holivudskih hitova može vidjeti dosta snažan utjecaj tih filmova na srednju struju Hollywooda, primjerice kod Tarantina. No, to ljudi danas doživljavaju kao jako dobru estetiku, nešto jako uspjelo. Ali, to je izravno citiranje upravo trash i camp filmova, pa zašto onda publici ne omogućiti da vidi iz čega je sve i nastalo? Svatko je od nas dovoljno pametan i obrazovan da može stvoriti vlastiti prag tolerancije i sam izabrati što želi ili ne želi gledati. A prilozima u kojima je u novinarskim tekstovima sve i objašnjeno, upravo služe stvaranju takve zrele gledateljske kulture. I to bi trebao postati dio nove, obrazovne koncepcije nove javne televizije koja se u nas počinje stvarati.

DŽENETA ČOKIĆ

teau, Claudia Cardinale, Joaquim de Almeida, Brian Dennehy, Albert Finney, Colin Firth, Ruth Gabriel, Fernando Hilbeck, Serena Scott Thomas. Glazba: EnnioMorricone. Scenarist: John Hale. Redatelj: Alastair Reid. Urednica: Ranka Horvat.

ČETVRTAK

HRT 3 21.15

KIPARICA

(The Sculptress)

Mini-serija u četiri nastavka o neobičnoj veći ubojice i spisateljice kriminalističkih romana

Izdavač je uspio uvjeriti Rosalind Leigh da se opet prihvatiti pisanja. Ovaj put njezina je tema umorstvo.

Služaj Olive Martin vrlo je jednostavan: Olive je priznala da je ubila majku i sestru i odrubila im glave, te su je prozvali Kiparica. Iako je Rosalind to dobro znala, ništa je nije pripremio za susret s gojaznom ubojicom koja je čeka u zatvoru. Rosalind je zamenarila sva upozorenja da je Olive lažljivica. Uskoro će se naći u mreži čudne veze satkane od manipulacije i obostrana povjerenja. Iako Olive opetovano tvrdi da je krieva, Rosalind je sve uvjerenija da istina nije baš tako jednostavna...

U ovoj sjajnoj BBC-jevoj seriji, napravljenjnoj u najboljim manirima te TV kuće sudjeluju Paulien Quirke i Caroline Goodall u glavnim ulogama te Christopher Fulford, Dermot Crowley, David Horovitch i drugi.

Scenarij je napisao Reg Gadeny prema hit romanu Minette Walters. Redatelj je Stuart Orme. Urednica: Ranka Horvat.